

RA Kedingen inv.nr 29

1792-1793 N.B. de stukken zijn geexhibeerd te Goor.

Harmen Brinkhuis (*ca1742) voor zich zelf en als erfgenaam van wijlen zijne huisvrouw Hendrikjen Oings (*ca1731)

contra

Gerrit Krabbenbos (*1769) in huwelijk hebbende **Geertruid Meyers** (*ca1764), eis tot het uitkeren van een gedeelte van het kapitaal waarmede het plaatsje "de Vossebelt" is bewaard ten behoeve van eiser ingevolge huwelijksvoorwaarden opgericht 20 february 1790 tussen Gerrit Krabbenbos en Geertruid Meyers.

Extract prothocollair des landgerigt Kedingen

Gerigte gehouden Goor den 3 maart 1792.

Verwalter rigter dr. Wilhelm Jalink   Assessoren proc. B.J. Knappe en proc. Wilhelm Hulken
Compareerd in deese weledelen gerigte Harmen Brinkers, zoo voor hem zelve en als erfgenaam van zijn wijlen vrouw Hendrikjen Oings, geadsisteerd met dr. J.H. Jalink die hij in deesen tot zijn bediende nae landregte qualificeerd en doet pandinge aan alle de gereede goederen en saedgewassen, niets exemt, toebehorende Gerrit Krabbenbos en vrouw Getruy Meyers, ten einde daar aan kost en schadeloos te verhalen eene somma van vijftig guldens, zijnde een gedeelte van een capitaal groot duisend guldens soo bepandedens bij huwelijks voorwaarde den 20 febr. 1790 opgericht aan de pandeischer en zijn wijlen vrouw verschuldigd zijn geworden; van welke somma ad vijftig guldens op den 27 july 1791 aan de bepandedens behoorlijke denunciatie en loskondiging gedaan is en verzoekende hiervan exploit als nae landregte nader reglement, sulx met eysch van kosten ad decretum stellende.

Decreet. De versogte denunciatie van pandinge word geaccordeert en zal van dezelve per extract aan de bepandede worden kennis gegeven met inthimatie om daarvan binnen 14 dagen met geld of regt afdragt te maken.

Gerigte gehouden Goor den 17 maart 1792.

Coram judice J.A.J. Baron Sloet   Assessoren dr. Wilhelm Jalink en proc. Wilhelm Hulsken
Compareerd in dit weledele gerigte Gerrit Krabbenbos geadsisteerd met dr. J.A. ter Horst die hij comparant in deeze zaak en gevolgen van dezelve met magt van assumtie en substitutie nae landregt tot zijn bediende qualificeerd, zeggende met een regtmatige verwonderinge uit een extract prothocollair van heden 14 dagen onlangs aan hem geinsinueerd, te hebben vernoomen dat Harmen Brinkers wederregtelijk heeft kunnen goevinden te doen pandinge aan alle de gereede goederen en saetgewassen, niets exemt, hem comparant toebehoorende, om daar aan met de kosten te verhaalen een somma van f 50; zullende zijn een gedeelte van een capitaal groot f 1000 zo comparant en vrouw bij huwelijks voorwaarde den 20 febr. 1790 opgericht aan de wederregtelijke pandeyscher en zijn vrouw verschuldigd zouwen zijn geworden. Waartegens comparant onder adsistentie als vooren doet omni meliori modo pandkeringe onder protest van kosten.

Hierop erschienen dr. J.H. Halink versoeckende van voorenstaande pandkeeringe visie en zoo nodig copie salve expensis.

Gerigte gehouden Goor den 7 july 1792.

Coram judice J.A.J. Baron Sloet   Assessoren dr. Wilhelm Jalink en proc. B.J. Knappe
Compareerd in deesen weledelen gerigte Harmen Brinkers op Vossebelt pro se en als erfgenaam van zijn overleden vrouw Hendrikjen Oings, geadsisteerd in deesen met proc. Wilhelm Hulsken die hij comparant met en neffens zijn bediende dr. J.H. Jalink, beide samen en jeder afsonderlijk, tot zijn bediendens nae landregte qualificeerd. Seggende tegens heden te hebben doen citeeren Gerrit Krabbenbos om deesersijds aangelegte pandinge in dato den 3 maart 1792 te zien judificeeren soo en als consteerd uit de acte van citatie sub verbo patet, doende dan onder imploratie van alle salutare middelen soo een aanlegger maar eenigsints te stade kunnende koomen en wel onder expres protest tegens den last van overtollig bewijs

kortelijk ter neder stellen dat het de onstrafbaare waarheid is dat pandverweerder en zijn vrouw Geertruy Meyers aan de pandeyscher en zijn wijlen vrouw Hendrikjen Oings verschuldigd zijn geworden een capitaale somma van duisent guldens soo de pandverweerder en zijn vrouw tot een bezwaar hebben genomen en gehouden in het plaatsjen den Vossbelt, wel eer den pandeyscher en zijn wijlen vrouw hebbende toebehoord, men zie de huwelijks voorwaarden door pandverweerder en zijn vrouw den 20 febr. 1790 opgerigt en wel art 1 in verbis, met de expresse conditie dat de jonge lieden bruidegom en bruid voornoemd zullen moeten nemen tot beswaar van het plaatsjen den Vossebelt genaamt, een somma van duisent guldens, segge f 1000, die de oude lieden met namen Harmen Brinkers pandeyscher in deesen en desselfs huisvrouw Hendrikjen Oings, zullen hebben te pretendeeren de jaarige interesse, sijnde dertig gulden jaarlijks, dog soo den oude lieden met de jaarlijkse interesse niet konden sig van maintineren sullen se kragt hebben Nb om de somma te kunnen aantasten dog in het huis moeten verteren, men refereerd sig tot de authentique copie van gemelde huwelix voorwaarde deesen annex sub A.

En dat den pandeyscher en sijn wijlen vrouw sig die faculteit hebben voorbehouden en sodaene contract met den pandverweerder en vrouw hebben ingegaan blijkt uit die ten wederzijden eygenhandige ondertekening of getrokken handmerken op en onder gemelde huwelix voorwaarde of wel deese authentique copie. Gevolgelyk is pandverweerder en vrouw ook allesints verplicht ende gehouden dat ingegaene contract en bedongen pactum te moeten naekomen contractus intareat ossibus contrahentium et pacta dant legem contractii.

En vermits pandeyscher zig in die omstandigheden bevind dat van dat ingegaene contract en beding genoodzaakt word gebruik te moeten maaken, zoo heeft hij den 27 july 1791 een opzaege laten doen van een gedeelte van voorschreven capitaal om daar mede af te betalen de doodschulden en andere noodwendigheden uti sub B, dat nu de pandeyscher zulks niet voluptatis, neen maar necessitatis gratia heeft gedaan blijkt uit de documenten C en D als zijnde rekeningen van schulden ten zijnen laste en speciaal de doodschulden van zijn overleden vrouw die hij verplicht ende gehouden is te betalen en ook ten huise van pandverweerder gemaakt zijn, jae zelven heeft hij all reeds betaald ten tijde der begraffenis van zijn vrouw aan witbroot, koffy, boonen en doodlaken een somma van f 4. Soo dat de pandeyscher wel bevoegd is geweest voor die geringe summa van vijftig guldens uit hoofde als voorschreven en die hij mede tot andere noodwendigheden gedeeltelyk gedenkt te emplojeeren, pandinge te doen waartegens de pandverweerder tegens zijn beter weeten als wel overtuigd zijnde, dat pandeyscher die penningen benodigd was, eene wederregtelijke pandkeringe heeft gedaan ende ondernomen soo en als hij door zijn gedaene insinuatie in dato den 22 maart 1792 klaar toond, alsoo daarbij aanbied een aflosse van een obligatie groot f 150 ten profijte van pandeyscher waaruit de laatste zijn schulden zouwde betaalen, men refereerd zig tot dat document deese annex sub E , welke daarbij gedaene offerte door pandeyscher niet is aangenomen als zijnde dat capitaaltje met dien bedinge als het capitaal van duisent guldens geensints bezwaard waarmede de pandeyscher nae goedvinden kan handelen sonder dat gehouden is daar mede en uit sijne schulden te betaalen waartoe hij het capitaal van duisend guldens ter sijner dispositie heeft, hetgeen pandverweerder en zijn vrouw zelven hebben gewillekeurd, uitwijsens het document A in deesen geapliceerd adeo que limitata voluntus ultra terminos limitationis non est extendenda l 31 ff di oper libert l 1 par 5 ff de itin act pria l fin cod ne uxor pro marito l 39 ff de admintut quia limitata causa limitatum producit effectum l 16 h de acquir dom l 2 f de peric et comm reivind srd cons 10 nr 49 everh cons 135 num 13.

Houdende dan hiermede voor zoo verre nodig van justificatie van pandinge gedient, doende dan ex dictis dicerdis nobiliterque judicis officio in omissis supplendis omni meliori modo concluderen.

Dat bij definitive sententie van desen weledelen gerigte moge worden verstaan dat aan zijde van pandeyscher eene goede pandinge is gedaan en dat door pandverweerder eene kwaade pandkeringe ondernomen is en dat ten gevolge van dien de opbadinge en aaneygeninge nae landregt hunnen voortgang mogen gewinnen met condemnatie van de pandverweerder in de kosten van deesen processe ofte concludeert soo en als omni meliori modo, afwagende.

Ex adverso Gerrit Krabbenbos geadsisteerd met dr. J.A. ter Horst bekende bediende vooraf alnog moerende herhaalen zijne regtmatige verwonderinge over parthijes wederregtelijk gedaene pandinge van den 3 maart laastleden; welke verwondering bij een nadere bedaarde overweging deeser zaak en

vergelijking van deselve met de regtsgronden dien aangaande thans ten hoogsten top gestegen is nu men alhier heeft moeten ondervinden dat de termeraire pandeyscher Hermen Brinkers die zijne wederregtelijke pandinge op eene even wederregtelijke wijze met justificatie durft vervolgen en also gelegenheid geven van sententie tot ontscheidinge te verwekken, omtrend welke notoire wederregtelijkheid wij alhier moeten remarqueeren dat de eisch bij pandinge gedaan op de huwelijks voorwaarde den 20 febr. 1790 opgerigt enkel en alleen is nisterde en omtrend welke huwelijks voorwaarde in deesen te letten is dat daarin geene de minste termini habiles nog causa debiti sive petendi welke na bekende regten in alle schuldvorderingen vereischt worden aanweesig zijn waardoor pandverweerder alhier naar regten zoude kunnen verplicht geagt worden om een eenigen penning aan den roekeloosen pandeyscher te moeten betalen, veel min denzelven in eeten en drinken, linnen en wullen, na huises vermogen te onderhouden aangesien pandverweerder van den pandeyscher ingevolge coopbrief van den 13 febr. 1790 hierbij sub A het plaatsjen Vossebelt genaamd met het onderhoorige heeft gekogt voor f 2000, zo als hetzelve door pandeyscher en zijn wijlen vrouw Nb na ontfangst der volle cooppenningen en quitancie van dezelve op dien zelvden 13 febr. 1790, waarvan alhier extract uit het prothocoll van volontaire acten deezes gerigts word inbedongen sub B is gecedeerd, getransporteerd en overgedragen, ja dat bovendien op den 19 juny 1790 door gemelde pandeyscher en zijn wijlen vrouw aan pandverweerder en vrouw zijn verkogt alle mobile goederen, landen en inboedel des huises voor een somma van f 400 door pandverweerder moetende verrentet worden met f 2-10 van het hondert en daar en boven een koebeest door pandverweerder op eigen kosten buiten het hooij ten profijte van pandeyscher moetende gevoederd worden.

Zodat er geene termini habiles of causa debiti sive petendi zijn, nog uit den aard dezer zaake zijn kunnen, waarom pandverweerder aan pandeyscher eene somma van f 1000 zoude zijn schuldig geworden als zijnde bij hem pandverweerder daarvoor van den pandeyscher geen equivalent of iets dergelijks genooten, zoo als uit de woorden der gemelde huwelijks voorwaarde ten duideljksten consteerd, dat de jonge lieden bruidegom en bruid voornoemd zullen (dat is in de toekomstige tijd zo als zulks aanstonds in het vervolg ontegenzeggelijk nader zal gebljken) moeten neemen tot bezwaar van het plaatsjen den Vossebelt genaamd hetgeen notoir niet anders als bij gerigtelijk verband van hetzelve waaruit dan eerst termini habiles et causa debiti sive petendi zouden kunnen consteeren, kan geschieden een somma van f 1000 die door pandeyscher en zijn nu wijlen vrouw aan pandverweerder opgeschooten en daarvan jaarlijks f 30 genooten worden onder conditie als aldaar wijders volgt, alle hetwelke alhier niet anders zelfs op zijn beste genoomen als slegts om zo te spreken pralimirairen van zodaane geldschieting in het vervolg van tijd en daarvoor als dan te stellen gerigtelijk verband van het plaatsjen den Vossebelt genaamd of dat hetzelve is tot bezwaar het plaatsjen den Vossebelt genaamt, kan worden geconsidereerd tot welks adimpletie pandverweerder alhier zijne allesints gefundeerde actie tegens pandeyscher wel uitdrukkelijk onder aanbod van bij het opschieten dier somma zijn plaatsjen den Vossebelt genaamd daarvoor gerigtelijk invoegen en maaten en op conditie als in meergemelde huwelijks voorwaarde vermeld te zullen verbinden, reserveerd zodat men de inhoud dier huwelijks voorwaarde in zo verre als pandeyscher alhier uit dien hoofde procedeed als niets beduidende en niet verbindende voor als nog in deesen moet aanzien. Boven en behalven het voorzeide dient alhier nog te worden geconsidereerd dat in opgamelde huwelijks voorwaarde bruidegom en bruid alhier pandverweederen de contrahenten alleen zijn welke dezelve hebben opgerigt en neffens beiderzijds houwelijks vrienden waaronder pandeyscher en vrouw als een oom en moey van dezelve notoir behoord en getuigen geteekend, waarom die huwelijks voorwaarde invoegen en maaten als dezelve zig bevind ten aanzien van pandeyscher alhier is een res inter alios acta que aliis neque nocet neque neque prodest. Dog voor een moment onder protest tegens alle prajudicie strijdig met de waarheid gesteld dat aan pandeyscher uit dien hoofd actie konde competeeren, dan zouwden hij volgens inhoud van diezelvde huwelijks voorwaarde naar behooren ante omnia moeten hebben beweesen en dat bewijs aan pandverweerder previe en vroegtijdig ter hand stellen dat hij boven en behalven onderhoud in eeten en drinken, linnen en wullen, naar huises vermogen tot hier toe aan hem onverplicht zo lange hij aan de voornoemde preliminairen niet voldaan heeft gegeven jaarlijks met die f 30 en dan nog met de interessen van f 400, mitsgaders met het jaarlijkse voordeel van het hiervooren vermelde koebeest volgens coopbrief en tevens rentgevende obligatie van den 19 juny 1790, hierboven sub C geapliceerd en daar en boven nog met de interesse van een capitaal groot f 150, niet konde

subsistereen wanneer als dan nog voor en boven alles die capitaalen van f 400 en f 150 welke laatste men hem invoegen als daarbij gerigtelijk heeft gepresenteerd uti sub D, door hem moesten zijn geconsumeerd en verteerd, voor en aeler hij konde gezegt worden (om de woorden zelve van de huwelijks voorwaarde te gebruiken) met de jaarlijkse interesse zig niet te kunnen maintineeren en aan hem zodaane eisch als de onderhavige konde geadjudiceerd worden, dog dit alles in het met de waarheid strijdige voor een moment hier vooren gestelde geval hetwelk alhier in iudicando geen reflexie zal kunnen verdienen.

Hier mede pandverweerder van antwoord gedient houdende en niets nadeeligs van tegendeels justificatie van panginge tacendo vel pretereurdo willende gestendigen, maar alle hetzelfde regendo passeerende. Voorts implorerende het mobile iudicis officium in omissis supplendis omni meliori mode contra contraconcludeert.

Dat bij definitive sententie van dit weledele gerigte zal worden verstaan een wederregtelijke en kwaade panginge door pandeisscher te zijn gedaan en daartegens door pandverweerder een goede pandkeering ondernoomen en gevolglijk dat hij pandeisscher zal worden verklaard in zijn eisch en conclusie invoegen en maaten als die bij gemelde zijne justificatie van panginge is gedaan en genoomen, niet te zijn ontvangelijk met condemnatie van denzelven in alle kosten deeser proceduure ofte contra concludeerd zo en als omni meliori modo.

Wederom erscheenen Harmen Brinkers geadsisteerd als vooren, zeggende bij de justificatie de regtvaardigheid van deesersijds eisch bij panginge gedaan genoegzaam te hebben aangetoond so als deezen weledele gerigte en aanstaanden heer referent daarbij en uit de overgelegde copie der houwlijks voorwaarde met meerderen zal gelieven te zien, dus onnodig te agten parthijes antwoord te wederleggen maar hetzelfde als ten eenemaal onwaar te passeeren en dienshalven van verder schrijven te renuncieren onder ernstige protestatie van kosten.

Hierop erschienen Gerrit Krabbenbos geadsisteerd als vooren zeggende dat als nu deeze zaak is voldongen, overzulks verzoekende dat dezelve ter beleering mag verzonden worden onder protest van kosten.

Decreet. Hier in zal spoedig met advis van een regtsgeleerde worden gedecreteerd en aan parthijen, nadat van de beleeringe is ingekomen van de pronunciatie, vooraf worden kennis gegeven.

Pro vera extracta. Wilhelm Jalink verw. rigter

Goor den 15 febr. 1793.

Memorie voor de scholte van Markelo

Om in voorkennisse van het gerigte ter instantie van Harmen Brinkers aan Gerrit Krabbenbos voor hem zelve en namens sijn vrouw Geertruid Meyers een dubbeld deeses als meede ingevolge request bij justificatie aan gemelde Gerrit Krabbenbos in dato den 8 febr. 1793 vervat, ter hand te stellen tegens betalinge der kosten en jura hieronder oft nae gespecificeert, een authentique copie van insinuatie wijlen vrouwen testamentaire dispositie agtend den insinueert het verdere bij insinuatie van gemelde Krabbenbos voor hem zelve en namens sijn vrouw onnodig in deesen te bejegenen, sullende men sonder iets naedeligs doende vel preterundo daarvan te willen hebben gestendigt, de quo fit expressa protestaria het een en ander, vermits men daarover met geinsinueerde reeds in lite suo loco et tempore, wel weeten te bejegenen en wat het daarbij wijders gebeuselde wegens die gedreigde actie aangaat daar tegen is, zal men sig soo geens veel lust heeft die te institeren wel weeten te versetten.

Wordend den scholtus gerequireert aan sijn gedaene exploit te relateren.

J.H. Jalink dr.

Memorie van jura en kosten

Copie van het gemelde testament groot 3 fol f 0-12

Voor de memorie van het verschooten sijn dubbeld f 0-16

Voor het exploit competeert de scholte f 0-16

Totaal f 2-4

Ick J.H. Muiderman jud en van wegens sijn Hoogheit den Heere Prince van Orange en Nassou als Erfstadhouder der provincie van Overijssel Richter te Diepenheim, doe cond en certificere kragt deeses dat voor mij en getuigen als Jan ten Haeve en Gerrit ten Broekhuis personelijk gecompareert en erschienen

is Hendrickien Oings wonende te Markel naa vooraf de momboirschap aan haeren eheman Hermen Brinkers hebbende opgesegt en in deesen wederom met Gerrit Kremers als hiertoe verkooren momboir geassisteert sijnde. Zij gaande en staande en haeres verstant en memorie soo veel ons uyterlijk blijkt volkomen magtig, voordragende hoe dat zij overdenkende de sekerheit des doots en onsekere uere van dien en niet gaarne uyt deese werelt wilde scheiden sonder alvorens over haere tijdelijke goederen welke zij stervende sal komen naa te laeten, te hebben gedisponeert, te raade geworden was om tot voorkominge van oneenigheeden de welke naa haere doode over de verdelinge haeres boedels tussen haeren man Harmen Brinkers en testatrices soon met naemen Hendrik Vossebelt bij wijlen haeren eersten man Berent Vossebelt in huwelijk verweckt, zoude kunnen ontstaan, bij deesen op te rigten haar testament of uysterste wille doende in manieren als volgt.

Voor eerst revocere, cessere en vernietige de testatrice bij deesen alle haere voorgaande testamenten of uysterste willen welke zij voor dato dese mogte hebben opgericht.

Ten tweeden soo institueert en nomineert zij testatrice haar soon Hendrik Vossebelt bij wijlen haeren eersten man Berent Vossebelt ehelijk verweckt, tot erfgenaam in de somma van hondert en vijftig caroly guldens of in den bloote legitime portie die hem nae rechten competerende tot ceuse hiervan te doen binnen ses weeken naa testatrices overlijden.

Welke ceuse hij binnen geseyde tijd niet uytdukkelijk sal hebben gedaan, gehouden sal worden de somma van een hondert en vijftig caroly guldens gekoosen te hebben, welke somma dan niet eerder als een half jaar naa testatrices overlijden aen haar soon hiervooren gemelt, sonder intresse sal konnen gevordert worden.

Ten derden verclaart de testatrice bij deesen te institueren en te stellen tot haar eenige universeel erfgenaam haeren wettigen eheman Hermen Brinkers in alle haere vordere onvermaakte goederen, soo roerende als onroerende, actien en crediten, niets daarvan in het groote of kleine uytgesondert.

Waarmede de testatrice deese haere uysterste wille sluitende, begerende dat deselve naa haeren doot effect sorteren en hebben sal, hetzij als een testament, hetzij als een codicil, hetzij als een gift ter saeke des doots, ofte soo en als deselve best bestaan en effect sorteren kan. Al het welke aen de testatrice bescheidenlijk voorgelesen zijnde met vlijtige ondervraginge of zij onbedwongen met voorbedagten rijpen beraade tot deese haere laeste wille gekomen is, soo heeft zij geantwoort dat zij onbedwongen met voorbedagten rijpen beraade tot deese haere laeste wille gekomen is.

Des ten waeren oorconde hebbe ick richter voornoemt deese eigenhandig getekent en gezegelt en vermits de testatrice schrievens onervaeren is, er geen signat bij de handt is hebbende hiertoe stipulata manu in judicio versogt haar momboir Gerrit Kremers om meede voor haar te tekenen en te zegelen.

Actum Pekkedam den 6 maart 1700 drie en seventig.

J.H. Muiderman Richter   Garrit Kremers als momboir

Vidimus in judicio Goor den 12 april 1793.

In fidem Wilhelm Jalink Verw. Rigter

Vraagarticulen om daarop ter instantie van Harmen Brinkers na voorgaande wettige citatien der swaere straffe des meineeds en gepresterden eede te verhoren Jan Harmen Snell en Jan Kistemaker.

Getuigen ouderdom en verwantschap te vragen.

Verklaard eerste getuige Jan Harmen Snell over de zestig jaaren oud en tot producent onverwant te zijn.

Tweede getuige Jan Kistemaker verklaard ruim veertig jaaren oud en tot producent onverwant te zijn.

Zijn getuigen niet voor ruim drie jaaren geleden present geweest op de plaats den Vossebelt genaamt toen producent en zijn wijlen vrouw Hendrikjen Oings met Gerrit Krabbenbos koop gemaakt hebben over voornoemde plaats Vossebelt?

Verklaard eerste getuige ja dat op de plaats den Vossebelt is present geweest ten tijde die hij niet juist kan bepalen toen producent en zijn wijlen vrouw Hendrikjen Oings met Gerrit Krabbenbos koop gemaakt hebben over voornoemde plaats Vossebelt.

Tweede getuige verklaard dat hij present is geweest ten tijde die hij niet juist kan bepalen op de plaats den Vossebelt toen producent en zijn wijlen vrouw Hendrikjen Oings met Gerrit Krabbenbos over voornoemde plaats Vossebelt koop gemaakt hebben.

Heeft Gerrit Krabbenbos de plaats Vossebelt van producent en wijlen vrouw niet gekogt voor twee duizend guldens?

Verklaard eerste getuige dat Gerrit Krabbenbos toen de plaats Vossebelt van producent en wijlen vrouw gekogt heeft, dog dat getuige door de langheid van tijde vergeten is voor hoeveel.

Tweede getuige verklaard ja dat Gerrit Krabbenbos toen de plaats Vossebelt van producent en wijlen vrouw gekogt heeft voor twee duizend guldens.

En is vervolgens door Gerrit Krabbenbos ter presentie van getuigen aan verkooperen in minderinge der coopenningen niet betaald ongeveer duizend guldens?

Verklaard eerste getuige dat hij vervolgens geen geld heeft zien tellen en dus in zijn presentie aan verkooperen door Gerrit Krabbenbos in minderinge der koopenningen geen duizend of ongeveer duizend guldens betaald zijn.

Tweede getuige verklaard dat er toen ongeveer duizend guldens door Gerrit Krabbenbos in presentie van getuige zijn uitgeteld aan de zoon van producenten wijlen vrouw, dus aan zijn stiefzoon Hendrik Vossebelt, denklijk in minderinge der koopenningen hetwelk dog getuige niet zeker kan bepalen.

Heeft eerste getuige ten tijde toen producent en zijn wijlen vrouw van het plaatsjen den Vossebelt transport en overdragt zouden doen, niet gezegt aan producent en zijn wijlen vrouw dat zij de overdragt maar ten vollen moesten doen, schoon zij de volle coopenningen niet ontfangen hadden?

Verklaard eerste getuige dat hij van het gevraagde geen woord gesproken heeft.

Tweede getuige verklaard het gevraagde met geen zekerheid door langheid van tijd te kunnen bepalen.

En heeft tweede getuige daarop niet gezegt en geantwoord dat kan in de huwelijks voorwaarde te weeten de nog resterende coopenningen begrepen worden?

Verklaard eerste getuige het gevraagde niet gehoord te hebben.

Tweede getuige verklaard op het gevraagde al mede wegens de langheid van tijd met geen zekerheid te kunnen antwoorden.

Is dat transport en overdragt door producent en zijn wijlen vrouw voor het oprigten der houwelijkse voorwaarde tusschen Gerrit Krabbenbos en vrouw Geertruy Meyers aan gemelde Gerrit Krabbenbos niet aldus ter goeder trouw gedaan?

Verklaard eerste getuige van het gevraagde niet te weeten.

Tweede getuige verklaard wel te weeten dat de overdragt voor het oprigten der huwelijks voorwaarde is geschied, dog op het verder gevraagde ook met geen volle zekerheid te kunnen antwoorden.

En heeft de tweede getuige de houwlijks voorwaarde niet eenige dagen daarnae toen het opgemelde transport gedaan is, niet op versoek van Gerrit Krabbenbos geschreven?

Verklaard eerste getuige wel te weeten dat de tweede getuige de gevraagde huwelijks voorwaarde heeft geschreven, dog niet of zulks voor of nae het transport geschied is.

Tweede getuige verklaard dat hij daarnae de huwelijks voorwaarde heeft geschrevenen daartoe door producent versogt en besteld is.

En is die houwlijks voorwaarde niet meldinge gemaakt van duizend guldens die de jonge lieden, namentlijk Gerrit Krabbenbos en sijn tegenswoordigen vrouw, tot beswaar van het plaatsjen den Vossebelt souden nemen ten haren lasten die producent en zijn wijlen vrouw souden hebben te pretendeeren en waarvan de jonge lieden jaarlijks dertig guldens souden betalen?

Verklaard eerste getuige dat bij het maaken van die huwelijks voorwaarde is geconditioneerd dat de oude lieden van de jonge jaarlijks van duizend guldens interesse zouden trekken ter somma van dertig guldens en dat hij op het verdere gevraagde niet positief kan antwoorden.

Tweede getuige verklaard dat ten opzigte van de gevraagde duizend guldens en de jaarlijkse interessen van dien is geconditioneerd zoals in de huwelijks voorwaarde door hem is geschreven waartoe zig refereerd.

En sijn die duizend guldens bij gemelde huwelijks voorwaarde beschreven met de nog resterende coopenningen ter summa van duizend gulden so producent en zijn wijlen vrouw niet ontfangen hadden?

Verklaard eerste getuige niet te weten of die duizend gulden bij gemelde huwelijks voorwaarde beschreven resterende koopenningen ter summa van duizend gulden sijn so producent en zijn wijlen vrouw niet ontfangen hadden.

Tweede getuige verklaard op het gevraagde met geen zekerheid te kunnen antwoorden.

Ik Wilhelm Jalink judr en wegens Hooger Overheid Verwalter Rigter van Kedingen certificeere kragt deezes dat op de daartoe gedane citatien ter instantie van H. Brinkers voor mij en assessoren proc. B.J. Knape en H.B. Naamer in indicio erschienen zijn de in het hoofd deezes vermelde getuigen J.H. Snell en J. Kistemaker en dat dezelve, nadat hun de sraffe des meineeds ernstig was voorgehouden, onder plegtigen eede op voorenstaande vraagarticulen hebben gedeponereerd invoegen als onder dezelve staat geregistreerd. Des ten oirconde heb ik verw. rigter voornoemd deeze gegeven onder mijn hand en zegel.
Actum Goor den 12 maart 1793. Wilhelm Jalink verw. rigter

Vraagarticulen om daarover ter instantie van Harmen Brinkers na voorgaande citatie en erinneringe van de straffe des meineeds onder eede te verhooren Jan Kistemaker en Hendrik Vossebelt.

Getuigen ouderdom eem verwandschap te vragen.

Verklaard eerste getuige Jan Kistemaker ruim veertig jaaren oud en tot producent niet verwant te zijn.

Tweede getuige Hendrik Vossebelt verklaard om de agt en dertig jaaren oud te zijn en dat Harmen Brinkers zijn stiefvader is dog aan hem in bloede niet verwant.

Eerste getuige alleen te vragen: heeft getuige op den 12 maart 1793 ingevolge afgegeven condschap die men verzoekt aan getuige te vertonen en met het vidimus te tekenen ad art 4 inhoudende deese vraag?

En is vervolgens door Gerrit Krabbenbos ter presentie van getuigen aan verkoperen in minderinge der coopenningen niet betaald ongeveer duisent guldens, niet verklaart dat er toen ongeveer duisent guldens door Gerrit Krabbenbos in presentie van getuige zijn uitgeteld aan de zoon van producents wijlen vrouw, dus aan zijn stiefzoon Hendrik Vossebelt, denkelijk in minderinge der coopenningen hetwelk dog getuige niet zeeker kan bepalen?

Nu zal getuige wel onbeswaard zijn te verklaaren dat die gemelde penningen nae de overdragt, jae selver nae de oprigtinge der huwelix voorwaarde van Gerrit Krabbenbos en vrouw, door Gerrit Krabbenbos aan producents stiefzoon Hendrik Vossebelt betaald sijn en wel op 1 november 1790 soo en als consteerd uit de quitancie die is verstrekt met het vidimus te tekenen aan getuige te vertonen soo door getuige voor Hendrik Vossebelt die dezelve gehandmerkt heeft, is geschreven of gegeven en ondertekend.

Verklaard eerste getuige dat hij op den 12 maart 1793 ingevolge afgegeven condschap alhier aan hem vertoonend en met het vidimus van heden getekend ad art 4 op de vraag. En is vervolgens door Gerrit Krabbenbos ter presentie van getuigen aan verkoperen in minderinge der koopenningen niet betaald ongeveer duizend guldens, verklaard heeft dat er toen ongeveer duisent guldens door Gerrit Krabbenbos in presentie van getuige zijn uitgeteld aan de zoon van producents wijlen vrouw, dus aan sijn stiefzoon Hendrik Vossebelt, denkelijk in minderinge der koopenningen welk door getuige niet zeker kan bepaalen, dog dat hij niet kan verklaaren dat die penningen nae de overdragt, of zelfs nae de oprigtinge der huwelijks voorwaarden van Gerrit Krabbenbos en vrouw, door Gerrit Krabbenbos aan producents stiefzoon Hendrik Vossebelt betaald zijn, vermits hem door langheid van tijd vergeten is op wat datum die acten zijn gepasseerd en ingevolge wetende echter getuige wel dat die gelden zijn uitgeteld ten dage en tijde toen de alhier aan hem vertoonende en met het vidimus van heden getekende quitancie door hem voor Hendrik Vossebelt die dezelve gehandmerkt heeft, is geschreven en ondertekend.

De getuige alleen te vragen: heeft getuige niet de annexe quitancie die men verzoekt aan getuige te vertonen voor te leesen, soo reeds met het vidimus getekend is, niet gehandmerkt sijn die penningen ter afdoeninge van vader en moederlijk goed, niet door Gerrit Krabbenbos aan getuige uitgeteld en wel eene summa van circa duisent guldens op datum als getuige deese quitancie heeft gepasseerd en afgegeven?

Verklaard tweede getuige dat de annexe quitancie alhier aan hem vertoonend voorgelesen en met het vidimus van heden getekend, heeft gehandmerkt en dat die penningen ter voldoeninge van vaders en moeders goed door Gerrit Krabbenbos en producent die elkanderen hielpen, aan getuige uitgeteld zijn ter summa van circa duisent guldens op datum of tijd als getuige deese quitancie heeft gepasseerd en afgegeven.

Ik Wilhelm Jalink judr en wegens Hooger Overheid verw. Rigter van Kedingen certificeere kragt deezes dat voor mij en assessoren die waaren Harmen Dijkink en Hendrik Stam op de daartoe gedaene citatien gecompareerd zijn de in het hoofd deeses vermelde getuigen en dat dezelve nae serieuze erinneringe van

de zwaare meineds straffe op voorenstaande vraagarticulen onder eede hebben gedeponeerde invoegen als onder deselve in het breede staat geregistreerd.

Des ten oirconde heb ik verw. rigter voornoemd deeze gegeven onder mijn hand en zegel.

Actum Goor den 12 april 1793. Wilhelm Jalink verw. rigter

Bekennen wij ondergeschreven met namen Hendrik Vossebelt en mijn huisvrouw Janna Dikkers ontfangen te hebben van mijn stiefvader Harmen Brinkers mijn vader en moederlijk goed zoo als mij bij kinderscheidinge en ackoord is toegelegd. Waarvoor ik quitere een bedanke voor goejen betaling.

Actum Markel den 1 november 1790.

Dit is het Y mark Hendrik Vossebelt.

Dit is het T mark van Janna Dikkers.

Zulks getuigen wij Jan Kistemaker en Harmen Loeninck.

Memorie van gedaan verschot en versuim competeerende aan Gerrit Krabbenbos in zaaken contra Harmen Brinkers.

1792 den 9 maart

ontvange insinuatie van pandinge, den 3e door Harmen Brinkers op mijne mobilia gedaan, daar mede en met andere stukken reise daags daaraan na Rijssen en consuleere daarover met dr. ter Horst aldaar die mij adviseerd dat ik daarvan niet schuldig was en mij raad pandkeeringe te doen, stellen voor mijn gang ongeveer 3 uur gaans, verteering en versuim maar f 1.

17 maart

reise na Goor en doe onder adsistentie van mijn bediende dr. ter Horst pandkeering, voor die gang versuim en verteer f 1.

20 maart

reise na Rijssen en spreek aldaar met mijn bediende om uit hoofde van vriendschap aan parthije presentatie te doen van f 150, ten mijnen laste staande dat mijn bediende goedvind, voor gang, verteer en versuim f 1.

4 july

reise na Rijssen en raadpleege met dr. ter Horst over een insinuatie van parthije aan mij gedaan om authenticque copie te hebben van mijne huwelijks voorwaarde, voor die gang, versuim en verteer f 1. ontvange acte van citatie om op den 7 deeser te zien dienen van justificatie van pandinge, daarvan aan mijn bediende kennisse gegeven, voor gang, verteer en versuim f 1.

7 july

reise na Goor, compareere met mijn bediende in het gerigte en zie de zaak voldingen, stelle voor gang, versuim en verteering f 1.

na Rijssen de wete tot presentatie gebragt, voor gang f 1.

voor de gang om sententie te hooren f 1.

pronuntieeren insgelijks f 1.

totaal f 8.

Memorie van costen voor proc. Wilhelm Hulsken in saeke Harmen Brinkers tegen Gerrit Krabbenbos op Vossebelt.

1792 july 7

dr. J.H. Jalink mij gecompareerd om met zijn weledele Harmen Brinkers tegen Krabbenbos te bedienen en justificatie van panding om daarvan op heden te dienen, ontfangen confrere f 1.

examinatie justificatie en confrere met principalen daerover f 1.

eodem principalen geassisteert en deselve aan den gerigte ingredient, vac f 0-10.

met de advocaat parthijes andwoord geexamineert, goedgevonden van verder schrijven te renuncieren, confrere en examinatie f 1.

reces daertoe ingestelt f 0-12.

examinatie der welke en confrere met principalen en advocaat daerover f 1.

vac tot pronuntiatio der sententie f 0-10.
confrere hierover so met principalen als de advocaat f 1.
totaal f 6-12.
Wilhelm Hulskén

In zaaken van pandinge en pandkeringe voor het weledele gerigte van Kedingen strijdig en ongedecideerd hangende tusschen Harmen Brinkhuis, zoo voor zig zelfs en als erfgenaam van zijne wijlen huisvrouw Hendrikjen Oings, pandeischer ter eener, en Gerrit Krabbenbos pandverweerder ter andere zijde. Waarbij de pandeischer op den 7 july 1792 ter justificatie van zijne op den 3 maart gedaane pandinge deed voordragen dat pandverweerder en zijne vrouwe Geertruid Meiers aan den pandeischer en zijne wijlen vrouwe Hendrikjen Oings verschuldigd zoude zijn geworden eene capitale somma van een duizend guldens door den pandverweerder en zijne vrouwe tot een bezwaar zullende zijn genomen en gehouden in het plaatsjen den Vosseveld, den pandeischer en sijne vrouwe voorheen hebbende toebehoord, bedongen bij huwelijks voorwaarden tusschen pandverweerder en zijne vrouwe den 20 febr. 1790 opgerigt en deeze woorden met die expresse conditie dat de jonge lieden, bruidegom en bruid voornoemd, zullen moeten neemen tot bezwaar het het plaatsje den Vosseveld genaamd een somma van duizend guldens die de oude lieden met namen Harmen Brinkers en desselfs huisvrouw Hendrikjen Oings zullen hebben te pratenderen de jaarige interesse zijnde dertig guldens jaarlijks, dog zoo de oude lieden met de jaarlijkse interesse niet konden zig van maintenirén, zullende kragt hebben om de somma te aantasten dog in het huis moeten verteren.

Dat pandeischer zig in de omstandigheid zoude bevinden om van dat contract te moeten gebruik maaken en daarom op den 27 july 1790 een gedeelte van dat capitaal hadde doen opzeggen om daarmede de doodschulden bij het overlijden van zijne vrouwe gemaakt en andere noodwendigheden te betalen, dat pandverweerder aan hem die gedenuntieerde vijftig guldens in der minne niet hebbende willen geven, hij pandeischer niet alleen pandeischer bevoegd maar ook genoodzaakt zoude zijn geweest ter bekominge van dezelve met pandinge te procederen.

Dat uit de insinuatie van pandverweerder van den 22 maart 1792 de wederregtelijkheid van de gedaane pandkeringe zoude blijken omdat hij daarbij aanbied eene aflosse van een capitaal groot 150 guldens, uit welke pandeischer zijne schulden zoude betalen, dog welke opzage deeze niet aangenomen hadde omdat dit capitaal niet als het andere van een duizend guldens zoude bewaard zijn, maar pandeischer met hetzelfde naa goedvinden kunnen handelen en niet verplicht weezen hetzelfde tot afbetalinge van zijne schulden te gebruiken als waartoe hij het capitaal van een duizend gulden volgens eigen verwillekeuring van pandverweerder en deszelfs huisvrouw zoude mogen imploieren.

Concluderende voorts dat bij definitive sententie van dezen weledelen gerigte moge worden verstaan dat aan zijden van pandeischer eene goede pandinge is gedaan en dat door pandverweerder eene kwaade pandkeringe ondernomen is en dat ten gevolge van dien de opbadinge en aaneigeninge naa landregt kunnen voortgang mogen gewinnen, met condemnatie van pandverweerder in de kosten van deze procedure ofte concludeerd zoo en als omni meliori modo.

Waarop ten zelfden dage door de pandverweerder wierde geregereert dat de eysch bij pandinge gedaan alleen zullende rusten op de huwelijks voorwaarden den 20 febr. 1790 opgerigt wederregtelijk zoude weezen omdat in die huwelijks voorwaarden geene de minste termini habiles nog causa debiti sive petendi zoude aanwezig zijn en dus niet bewezen dat de pandverweerder den pandeischer eenigen penning zoude moeten betalen, veel min denzelven in eeten en drinken, linnen en wollen naa huizes vermogen, te onderhouden aangezien pandverweerder van den pandeischer en zijne wijlen vrouwe het plaatsjen den Vosseveld genaamd met het onderhorige op den 13 febr. 1790 zoude gekogt hebben voor twee duizend guldens en hetzelfde naa ontvangst der volle kooppenninge op den zelfden 13 febr. voor deezen weledelen gerigte overgedragen; dat bovendien pandeischer en zijne wijlen vrouwe op den 19 july 1790 aan pandverweerder zouden verkogt hebben alle mobile goederen, vhee, gewas op den lande en inboedel des huizes voor vier honderd gulden, door pandverweerder moetende verrentet worden met 2 gulden en 10 stuiver van het honderd en daar en boven door pandverweerder ten voordeele van pandeischer een koebeest in het voeder uitgezonderd het hooi, zoude moeten onderhouden worden zoo dat er gene termini

habiles of causa debiti sive petendi van de gemelde een duizend gulden zoude zijn, nog uit den aard der zaaken kunnen weezen als zijnde bij pandverweerder daarvoor van den pandeischer geen aequivalent of iets diergelijks genoten, hetgeen zoude blijken uit de woorden der huwelijks voorwaarden als volgens welke bruidegom en bruid zullen (dus in de toekomstige tijd) moeten nemen tot bezwaar van het plaatsjen den Vossebeld genaamd, hetwelk niet anders als bij gerigtelijk verband van het plaatsjen zullende kunnen geschieden, ook niet eerder van eene causa debiti zoude kunnen consteren voor en alear pandeischer die somma aan pandverweerder zoude opgeschoten hebben wanneer hij ook van de zelves jaarlijks dertig gulden zoude kunnen genieten; zoo dat al hetgeen van die een duizend guldens bij huwelijks voorwaarden gezegd word op zijn best genomen niet anders zoude zijn als om zoo te spreken praeliminair van zodane geldschieting in het vervolg van tijd en daarvoor als dan te stellen gerigtelijk verband van het plaatsjen den Vossebeld genaamd of dat het zelfde zoude zijn tot bezwaar het plaatsjen den Vossebeld genaamd tot welkers adimpletie pandverweerder zijne actie tegen den pandeischer wel uitdrukkelijk reserveerde onder aanbod van bij het opschieten dier somma zijn plaatsjen den Vossebeld genaamd, daarvoor gerigtelijk invoegen en maaten en op conditie als bij meergemelde huwelijks voorwaarden vermeld, te zullen verbinden zoo dat men den inhoud dier huwelijks voorwaarden, zoo verre als pandeischer uit dien hoofde alhier procedeert als niets beduidende en niet verbindende, voor als nog in deezem zoude moeten aanzien in zonderheid ook uit aanmerkinge dat in de huwelijks voorwaarden bruidegom en bruid alhier pandverweerder de contrahenten alleen zouden zijn en dezelve door pandeischer en zijn wijlen vrouw, oom en moei van de pandverweerder, slegts als getuigen getekent, dus ten opzichte van dezelve eene resinter alios acta quae aliis neque nocet neque prodest wezen zoude.

Dat in allen gevalle en ongepraedjudiceerd voorondersteld zijnde dat uit dien hoofde den pandeischer actie konde competeren, de pandeischer zoude moeten bewezen hebben dat hij boven en behalven onderhoud in eeten, drinken, linnen en wollen tot hiertoe aan hem onverplicht zoo lange hij aan de voorzeide praeliminair niet voldaan hadde, zullende zijn gegeven jaarlijks met die dertig guldens en dan nog met de interesse van vier honderd guldens, mitsgaders met het jaarlijkse voordeel van het hierboven vermelde koebeest en daar en boven nog met de interesse van een capitaal van 150 gulden, niet konde substiteren wanneer als dan nog voor en boven die capitalen van f 400 en f 150, welke laaste pandverweerder aan hem gerigtelijk hadde laten presenteren, door hem zoude moeten geconsumeert en verteert zijn voor en al eer hij zoude kunnen gezegd worden met de jaarlijkse interesse zig niet te kunnen maintaineren of aan hem zodanen eisch als de onderhavige geadjudiceerd kunnen worden.

Dat dit met de waarheid strijden zoude en daarom door pandverweerder slegts voorondersteld wierde en het welke in judicando geene refectie zoude verdienen.

Voorts contra concluderende dat bij definitive sententie van dit weledele gerigte zal worden verstaan eene wederregtelijke en kwaade pandinge door pandeischer zijn gedaan en daar tegens door pandverweerder eene goede pandkeeringe ondernomen en gevolglijk dat hij pandeischer zal worden verklaart in zijn eisch en conclusie invoegen en maaten als die bij gemelde zijne justificatie van pandinge is gedaan en genomen niet zijn ontfankelijk, met condemnatie van denzelven in alle kosten deezem procedure ofte contra concludeerd zoo en als omni meliori modo.

Hier over gezien en met vereischte attentie geexamineerd acta protocollaria beginnende den 3 maart 1792 en eindigende den 7 july 1792 documenten voor den pandeischer sub verbopatet en daarbij subit B, C, D en E geexhibeerd den 7 july 1792; vier documenten door den pandverweerder subit B, C en D geexhibeerd den 7 july 1792.

Rekeningen van den pandeischer en desselfs bediende advocaat en procureur en eindelijke de reekeninge van de bediende advocaat van de pandverweerder en op alles gelettet hebbende waarop tot administratie van onpartijdige justitie behoorde gelettet te worden aanvankelijk dat, schoon het wel in het gemeen regtens is en van het belang van het gemeene best geoordeelt word litium cursum firieri et prolixitatem atque involutionem procesuum amputari Carp 20 juris pr foreris p 1 const 1 def 4 n 1 en daarom den richteren aanbevolen ut omnia removeant que ad protelationem litisten dunt fab cod lib 9 tit 23 defin 1, zoude hij echter weinig aan zijn plicht voldoen die alle gevallen zonder onderscheid dien regel willende volgen tuschen partijen recht sprak wanneer hij slegts bevond dat er litiscon testatio gevallen en door de twistende persoonen hine inde in causa geconcludeert was, al was het dat het pleitgeding voor het overige

niet zodanig geïnstrueert was dat hij met volle overreding zijns gemoed overtuigt was naa wiens zijde het evenwigt der gerechtigheid moeste overslaan wijl hij zig dan zoude schuldig makeen aan eene zodanige praecipitancia et praeciso justa defensionis qua noverca dicitur justitia lenta autem virtus et cunitatrix non ante judicat quam cum quid honestum ac decorum sit inspexerit velox autem iniquitas qua nocendi occasionem quaerit omnia praecipitat hinc iudices oportet imprimis rei qualitatem plura inquisitione discentere l 9 c de iudic atque de deliberatione habita sententias ponderatas formare l 2 cod de sent ex peric recit Schrasser ad cons velax in proem n 25.

Waar vandaan het is dat schoon partijen naa dat de procedure voldongen en daarin geconcludeerd is, niet geoorlooft is iets met woorden of in geschrifte daar bij te voegen, een richter in tegendeel niet alleen bevoegt maar zelfs verplicht is verder schrijven of overgave aan nadere bewijzen te insungeren wanneer hem, hetzij uit de manier op welke de procedure behandeld is of uit de stukken welke daarbij zijn overgelegd gebleekt, dat niet alle omstandigheden naa behooren opgegeven of niet alle bewijzen tot ophelderinge of nadere betoginge van de positien bij eisch of antwoord gemaakt, geproduceerd zijn welke hij naar aanleidinge van het verhandelde in de procedure moet vaststellen of zelfs op goede gronden mag vermoeden dat van de eene of andere zijde nader zoude kunnen betoogt of bewezen worden iudex enim cuncta vimari et pro habenda veritate modis omnibus laborare debet nam iudici nunquam causa concluditur sed potest quando docunque aequitate postulante ad eruendam veritatem partem in iure interrogare Gail lib 1 obs 108 num 5, irritio generaliter in civilibus iudex post conclusionem usque ad sententiam diffinitivam inclusive partibus dubia circa merita causa movere et eorum resolutionem petere potest id Gail lib 1 obs 107 num 8.

Aan welke gronden van recht en billijkheid de behandeling van de onderhavige procedure en daarbij van de eene en andere zijde geproduceerde documenten ter toets gebragt zijnde, heeft men niet anders kunnen oordeelen of men zoude door over den eisch van pandeischer op het ten wederzijden geavanceerde en geduceerde recht spreekende gevaar loopen van aan een of partije onrecht te doen om reedenen voor eerst dat de pandverweerder ter beantwoordinge van de justificatie van pandinge dezelve documenten, namelijk de huwelijks voorwaarde tusschen hem en zijne vrouwe den 20 febr. 1790 opgerigt, gebruikt als waarvan pandeischer zig ter justificatie van zijne pandinge bediend, edoch niet ten einde om daar mede den eisch van pandeischer te elideren.

Bij deeze toch word uit kragt van die huwelijks voorwaarden gevordert dat pandverweerder aan pandeischer zal moeten uitkeeren een somma van vijftig gulden als een gedeelte van zodane een duizend guldens als de eerste aan de laatste zoude schuldig wezen omdat deze in de omstandigheid zoude gesteld zijn dat hij een gedeelte van dat capitaal zoude hebben mogen denuntieren en wederom vorderen. Edoch wel verre dat de pandverweerder zoude erkennen dat er omstandigheden zouden kunnen zijn dat de pandeischer hem een gedeelte van dat capitaal zoude mogen opzeggen en dat hij er over uit zoude wezen om aan te toonen dat pandverweerder zodanige omstandigheden niet bewezen heeft en daarom in zijn genomenen eisch en conclusie niet ontfankelijk moet worden verklaart wil hij in tegendeel dat daarop bij deezen in iudicando geene reflectie zal geslagen worden en beweerd in tegendeel dat er geene causa debiti van die geheele somma van een duizend gulden aanwezig of bewezen is.

Hieruit kan men wel is waar bij gevolgtrekking besluiten dat dan ook de pandeischer onmogelijk bevoegd en beregtigd kan wezen om een gedeelte van die een duizend guldens te vorderen, edoch dan zoude de decisie ook over geheel iets anders vallen als waarover pandeischer dezelve begeert heeft. Want deeze vooronderstellende de wettigheid der schuldvordering van een duizend guldens is maar alleen daarover uit dat hij bewijse zodane omstandigheden als welke hem tot het eischen van een gedeelte zouden bevoegt maken, zonder de reedenen waarom pandverweerder de geheele schuld onkent of eenige der reedenen waarop deeze die zijne sustenue bouwt wedersproken, veel min door andere bewijzen (welke men onderstellen mag dat er kunnen zijn) wederlegt te hebben als hebbende hij aanstonds op het antwoord van verder schrijven gerenuntieert. Indien men nu de grond waarop de pandverweerder zijne contra conclusie gebouwt heeft in deezen beoordeelde en op dezelve den pandeischer al of niet bevoegd verklaarde om de gevorderde vijftig gulden als een gedeelte van die een duizend gulden te eischen, dan zoude men de quastie over de een duizend gulden zelve, indien al niet beslissen ten minsten eene groote prajudicie toevoegen per minorem acitem causam majori cognitioni prajudicium fieri non debet nim majori quasti of

minorem ad se trahat seu prim judicandum sit de quastione majore quam ad minorem perveniatur zanger de exeption p.z. cap 10 num 3. Welke consideratie geene aanmerkinge zoude verdienen indien pandeischer van replicq gedient en zig over dien grond van pandverweerder ingelaten hadde, maar daar hij aanstonds op het antwoord gerenuncieert heeft en bij dat antwoord facta nova gevonden worden, heeft men geoordeelt gebruik te moeten maken van de leere van Christin ad ll mechlin tit 1 art 22 num 1, alwaar hij gezegd hebbende dat volgens de wetten van Mechelen niet verder als tot duplycq mag geschreeven worden, er bij voegt nisun duplica reperiantur nova facta super quibus nenessum foret respondere per formam triplica a quad ruplica modo judex judicavent decreverit que sic esse faccendum quo in catu non solum triplica et qua druplica sec sapius etram queri tuplica et sex typlica admittuntur.

Op welke gronden bij de heer Schrassert consult en adv d 4 cons 9, partijen bij interlocutoir geordonneerd is te tripliceren en te quadrupliceren, niet slegts omdat bij duplycq nova facta waren geallegeert maar ook omdat de verweerder bij duplycq tracteerde een point van regten waarvan hij bij antwoord niet een woord hadde gerept.

Welke weg wij ons te meer verplicht geagt hebben te volgen omdat ten tweeden de facta waarop zig de pandverweerder grond niet zodanig bewezen zijn, ut judici facultas sit ex anomi sui sententia quid sine dubitatione credere debeat existimandi, hoedanig nochtans volgens de leere van Hub. pral ad ff l 22 tit r par 2 wezen moesten zoude het juist hetgeen hij daar uit elicieert et quod ex factoritur l 52 par 2 ff ad l aquil l fin pr ff de jurejur, voor betoogd kunnen gehouden worden.

Trouwens hij beweerd bij antwoord dat er geene causa debiti voor de een duizend gulden zoude wezen en voert ten bewijzen aan dat in de huwelijks voorwaarden het woord zullen gebezigd en dus eene schuld welke zoude gemaakt worden wanneer door pandeischer eerst een duizend guldens zouden geschoten zijn, zoude bedoeld wezen hetgeen daar uit zoude moeten opgemaakt worden omdat het plaatsjen den Vosseveld waarin dat capitaal zoude gevestigd worden, voor de oprigtinge van de huwelijks voorwaarden door pandeischer en zijne vrouwe aan den pandverweerder verkogt, de kooppenningen door deeze betaalt en het verkogte aan hem voor dezen weledelen gerigte overgedragen is, terwijl de pandeischer schoon alle deze omstandigheden wetende zich nochtans ten bewijze van de wettigheid van dat capitaal mede op de huwelijks voorwaarden en wel op dezelve alleen fundeert, doch bij justificatie van pandinge niets tot adstructie van die zijne sustenue gezegt of op het antwoord van den pandverweerder iets ter wederlegging van deszelfs positien aangeroert, maar zoo als gezegt is aanstonds van verder schrijven gerenuntieert heeft.

Alhoewel wij nu de partije voor pandeischer in deezen niet kunnen, mogen of willen opvatten, kunnen wij echter niet ontveinzen dat het ons verre van bewezen is voorgekomen dat men de bedoelinge der contrahenten in dien sin als pandverweerder wil, zoude moeten opvatten.

Want wij kunnen niet zien dat eene van partijen in zodanig beding zoo veel belang zouden kunnen hebben dat het der moeite waardig was om daarvan een uitdrukkelijke clause te maken, veel min bevroeden dat door de uitdrukkinge bij de huwelijks voorwaarde met die expresse conditie niets ander of meerder zoude zijn te kennen gegeven geworden, nog ook wat het dan zoude willen zeggen dat de oude lieden, indien zij zig met de jaarlijkse interesse zijnde dertig guldens niet konden maintineeren, de somma zouden mogen aantasten.

Het is wel waar bij huwelijks voorwaarden word gezegd dat bruidegom en bruid zullen moeten neemen en er schijnt dus van eene toekomstige schuld gesproken te worden maar bij de articul waarin dat woord voortkomt, zijn de onderhandelende partijen met de pandeischer en de pandverweerder, maar de bruidegom en bruid belovende hij haar bij zig op het plaatsjen den Vosseveld te nemen en haar neffens hem te zetten in alle zijne goederen, actien en crediten, niets uitgezonderd met die expresse conditie waaruit men zoude mogen gissen dat de bruidegom de een duizend guldens waarvan vervolgens gesproken word, aan zijne bruid als eene schuld in het plaatsjen den Vosseveld genaamd opgeeft. Behalven dat zal een rechtsgeleerde welke gelegenheid gehad heeft eenige huwelijks voorwaarden inzonderheid onder huislieden opgerigt te zien, ondervonden hebben dat bij dezelve meermalen het woord zullen het zelfde betekent als moeten en het dus op eenen uitkoomt, of er staat de jonge lieden zullen neemen tot haar bezwaar en de oude lieden zullen hebben te pratenderen alsof er stond de jonge lieden neemen tot haar bezwaar, want hetgeen zij bij de onderhandeling belooven te zullen aannemen, neemen

zij bij de ondertekening dadelijk aan zoo dat het futurum voor de ondertekeninge straks veranderd word in een praesens naa dezelve.

Trouwens indien dit alzoo niet is kunnen wij niet begrijpen hoe de pandverweerder kan erkennen jaarlijks aan pandeischer dertig gulden voor interesse na dat capitaal betaalt te hebben en vervolgens aan hem te moeten betalen, gelijk hij zulks bij antwoord erkend wanneer hij zegt dat pandeischer geen gedeelte van dat capitaal kan vorderen voor en aleer hij bewezen hebbe dat hij behalven onderhoud in eeten en drinken jaarlijks met die dertig guldens en dan nog niet konde subsiteren, want met deeze dertig guldens moet hij zeekerlijk de interesse van die een duizend guldens bedoelen om dat van geen ander capitaal of ander jaarlijks inkomst van dertig gulden als van de interesse van dat capitaal iets gezegt, veel min bewezen is. Indien in tegendeel dat capitaal bij huwelijks voorwaarden als eene reeds aanwezige schuld is aangemerkt geworden dan zal dezelve haaren oorsprong kunnen verschuldigd wezen aan de koop en verkoop van het plaatsjen den Vossebeld genaamd en onbetaalde koopenninge zijn welke volgens afspraak tusschen pandeischer en pandverweerder gemaakt bij de huwelijks voorwaarden welke kort naarna tusschen pandverweerder en zijne bruid zouden opgerigt worden, toen misschien reeds geconcerteerd waren en slegts agt dagen daer naa getekent zijn in het verkogte plaatsjen zouden gevestigd worden, naa welke afspraak de oude lieden eene volledige quitantie ter goeder trouwe kunnen gepasseert en overdragt gedaan hebben, die zulks ook veilig konden doen omdat zij het geld of de beloofde verzekering niet ten vollen ontvangende, niet slegts agt dagen maar zelfs drie maanden tijd hadden om dieswegens exceptie te maken volgens landregt p 2 tit 10 art 8.

Indien wijders deeze een duizend guldens restante onbetaalde koopenningen zijn dan zoude schuldvordering van de pandeischer wettig zijn, al was van dezelve bij de huwelijks voorwaarden niet gesproken en derhalven is dan van geene consideratie dat het verband of bezwaar in het plaatsjen den Vossebeld gerigtelijk moest gepasseert zijn geweest, te minder omdat de pandinge niet gedaan is aan dat plaatsjen maar aan alle de gereede goederen en zaadgewassen, niets exempt, den pandverweerder toebehoorende, terwijl ook in allen gevalle schoon transporten en bezwaren hier te lande regulariter coram iudice rei sitae moeten verlijd worden, daarvan nogthans ingevolge landregt p 2 tit 8 art 3, uitgezonderd zijn transporten en bezwaren welke bij huwelijks voorwaarden geconstitueert worden, even zoo weinig doet die sustenue van de pandverweerder iets of wanneer hij vermeint dat de huwelijks voorwaarden allen tusschen hem en zijne bruid opgerigt, derhalven den pandeischer als eener resinter alios acta niet zouden raaken. Alzoo het zeer zeeker regtens is dat niet alleen de twee aanstaande conthoraleen maar ook alle welke bij zulke pacta antenuptialia iets betrekkelijk tot het huwelijk of de conthoraleen beloven en ten wiens behoefte iets belooft is en welke die acte meede getekent hebben, als contrahenten moeten worden aangezien en het tusschen hen gestipuleerde van volkomene kragt is pacta enim contratui antenuptiali adjecta plerissimum robor habent hinc reditus et hypotheca in iis constitui effe stucationes fieri retractus promitti hereditates dari etordo succedendi prascripti possunt Schrasser ad consuet velav cap 27 art 1 num 19. Ten gevolge dat alle huwelijks voorwaarden en dus alle clausulen van dezelve, zoo van bezwaren als van meedegiften en erfstellingen, door naaste vrienden of ook van een derde daarbij ten respecte van het gesloten huwelijk gedaan, even zoo veel kragt hebben als of zij voor den richter bekend en uitgegaan waren landregt p 2 tit 2 art 1, welke kragt althans aan de bezwaar bij deeze huwelijks voorwaarden zal moeten toe erkent worden indien het waar is dat de meergemelde een duizend gulden restante koopenningen zijn en tusschen pandverweerder en pandeischer in den Vossebeld zoude gelegd worden. In allen gevalle is deeze sustenue van de pandverweerder bezwaarlijk overeen te brengen met zijne reserve van actie tegen den pandeischer tot adimpletie van deszelfs belofte om een duizend gulden aan hem op te schieten, want meer als waarschijnlijk zal hij zijn regt tot die actie gronden op dezelfde huwelijks voorwaarden, als zijnde ons niet gebleken waaruit hij hetzelfde anders zoude willen afleiden, maar dit kan hij niet bewezen of hij moet tegelijk erkennen dat bedingen ook tusschen andere peroonen als tusschen bruidegom en bruid gemaakt valide en van kragt zijn omdat pandverweerder in dit, zoo wel als in het andere geval een derde persoon weezen zoude.

Al het welk wij genoegzaam agten ten betoge dat, nog door pandeischer, nog door pandverweerder der regten genoeg bewezen en daar gedaan is of aan den eersten de dukgemelde een duizend guldens al of niet competeren en terwijl ook door hen niet genoegzaam gedemeleert is, niet alleen of en in hoe verre de

pandeischer zoude moeten berigten dat hij zig met de jaarlijkse inkomsten niet konde maintineeren maar ook inzonderheid niet of het ten dien einde bijgebragte voor bewijs kan en mag gehouden worden, terwijl het daarover hier in de geraissonneerde aandeel belsinnige interpretatie onderworpen is en dus alle deeze voorgemelde en diergelijke omstandigheden niet succicenter geelucideerd zijn en derhalven de zaak niet naa behooren geïnstrueerd is.

Zoo is het dat het weledele landgerigte van Kedingen met ingenomen advys van de ondergetekende rechtsgepromoveerde om alle praedijcie voor eene of andere van partijen in het vervolg te vermijden openende poincten van officie aan partijen in deezen ordonneerd om bij repleycq en duplycq de zaak nader te adstrueren en daaromtrent te handelen naa rade ten einde dien na daarin erkent te worden als naa rechte; met reserve van alle de kosten tot uitdragt van zaken.

Aldus bij mij ondergeschreven geadvizeert.

Almeloo den 10 januari 1793. E(lias) Dull dr.

Actum Goor den 2 febr. 1793.

Verwalter rigter dr. Wilhelm Jalink Assessoren proc. B.J. Knapé en Jan Lammertink

Nadat aan wederzijden de volle sportul en advis penningen ad f 50-14 waaren erlegd is voorenstaande sententie geopend en uitgelesen, zijnde dien nae door beide parthijen de halve sportul en advis gelden weder na zig genomen.

Hier op erschienen den pandeyscher geadsisteerd met zijn bediendens dr. J.H. Jalink en proc. Wilhelm Hulsken versoekende van de gepronuncieerde sententie visie als mede visie van pandverweerders antwoord en des noodig oordelende copie met een termin van zes weeken.

Aut interim salvis expensis.

Voorts erschienen den pandverweerder geadsisteerd met zijn bediende dr. J.A. ter Horst en versoekt van voorenstaande sententie copie.

Salvis expensis.

Memorie van kosten voor proc. Wilhelm Hulsken in saeke Harmen Brinkers tegen Gerrit Krabbenbos op Vossebelt.

1792 July 7

Dr. J.H. Jalink wij gecompareerd om met zijn weledele Harmen Brinkers tegen Krabbenbos te bedienen en justificatie van panding om daarvan op beiden te dienen, ontvangen confrere f 1.

examinatie der justificatie en confrere met principalen daerover f 1.

eodem principalen geassisteert en deselve aan deese gerigte ingedient, vac. f 0-10.

met de advocaat parthijes andwoord geexamineert, goedgevonden van verder schrijven te renuntieren en confrere en examinatie f 1.

reces daertoe ingestelt f 0-12.

examinatie der welke en confrere met principaal en advocaat daerover f 1.

vac tot pranuntiatie der sententie f 0-10.

confrere hier over so met principaal als de advocaat f 1.

totaal f 6-12.

Wilhelm Hulsken

Memorie van gedaan verschot en versuim competeerende aan Gerrit Krabbenbos in zaaken contra Harmen Brinkers.

1792 den 9 maart

ontvange insinuatie van pandinge; den 3e door Harmen Brinkers op mijne mobilia gedaan, daarmede en met andere stukken reise daags daaraan na Rijssen en consuleere daarover met dr. ter Horst aldaar die mij adviseerd dat ik daarvan niet schuldig was en mij raad pandkeering te doen, stellen voor mijn gang ongeveer 3 uur gaans, verteering en versuim maar f 1.

den 17 maart

reise na Goor en doe onder adsistentie van mijn bediende dr. ter Horst pandkeering, voor die gang,

versuim en verteer f 1.

den 20 maart

reise na Rijssen en spreekte aldaar met mijn bediende om uit hoofde van vriendschap aan parthije presentatie te doen van f 150, ten mijnen laste staande dat mijn bediende goedvind, voor gang, verteer en versuim f 1.

den 4 july

reise na Rijssen en raadpleege met dr. ter Horst over een insinuatie van parthije aan mij gedaan om authenticque copie te hebben van mijne huwelijks voorwaarde, voor die gang. versuim en verteer f 1. ontvange acte van citatie om op den 7 deeser te zien dienen van justificatie van pandinge, daarvan aan mijn bediende kennisse gegeven, voor gang, verteer en versuim f 1.

den 7 july

reise na Goor, compareere met mijn bediende uit het gerigte en zie de zaak voldingen, stelle voor gang, versuim en verteering f 1.

na Rijssen de wete tot pronuntiatie gebragt, voor gang f 1.

voor de gang om sententie te hooren pronuntieeren, insgelijks f 1.

totaal f 8.

Bekenne wij ondergeschreven ofte gehandmerk met namen Harmen Brinkers op Vossebelt en mijn huisvrouw Hendrikjen Oonges verkogt te hebben, gelijk wij verkopen mits desen, in een vasten en onwederroepelijk erfkoop onze eygendoemelijke plaatsjen den Vossebelt genaamt met huis en hoff, hoge en lage landerijen zoo en als het tans bij Harmen Brinkers op Vossebelt en zijn vrou in gebruik is geweest. En wel verkogt aan Gerrit Krabbenbos voor een somma van twee duisent gulden, segge f 2000, a 20 stuiver het stuk. Welke koopspenningen dadelijk aan de verkoper zijn voldaan en betaalt waarvan de verkoper aanneemt om volgens landregt cessie, transport en overdragt te doen.

Zoo is dese coopbrief van copers en verkopers ondertekend zonder arg of list op het plaatsjen Vossebelt onder Markelo.

Den 13 februari 1790.

Dit is het Y mark van Hermen Brinkers op Vossebelt

Dit is het X mark van Hendrikjen Oongers

Gerrit Krabbenbos als koper

Harmen Loeninck als getuige

Jan Hendrik Swiers als getuige

Extract uit het prothocoll van transporten en hypothecation des gerigts Kedingen.

Ik Wilhelm Jalink judr wegens Hooger Overigheid Verwalter Rigter van Kedingen certificeere kragt deeses dat voor mij en assessoren Arnold Rouwenhorst en Wolter Krebbers persoonlijk in indicio erschienen zijn Harmen Brinkers op Vossebelt en desselfs huisvrouw Hendrikjen Oonges marito tutore, dewelke verklaarden verkogt te hebben, zulks alnog doende bij deesen, in een vasten en onwederroepelijken erfkoop hun eigendommelijke plaatsjen Vossbelt genaamt bestaande in huis en hof, hooge en laage landerijen, zo en als hetzelve thans bij hun in gebruik en beseten is en zulks aan Gerrit Krabbenbos voor een summa van twee duizend guldens, zegge f 2000, ingevolge koopbrief van den 13 febr. 1790.

Van welke volle kooppenningen de comparanten verklaarden voldaan en betaald te zijn, daarvan bij deezen te quiteeren en dienvolgens aan den koper Gerrit Krabbenbos voornoemt daarvan als nu te doen landsedelijke cessie, transport en overdragt, hun zelve en erfgenaamen daarvan te onterven en in tegendeel den koper met de zijnen daar wederom aan te erven door deesen met belofte van deezen verkoop, cessie, transport en overdragt ten allen tijde te zullen caveeren als nae regten verplicht onder renunciatie van alle tegenstrijdige exceptien.

S.A.L. In kennis der waarheid hebbe ik verw. rigter voornoemt deese, neffens proc. Wilhelm Hulsken hiertoe door de comparanten speciaal gequalificeerd, eigenhandig getekend en gezegeld.

Actum Goor den 13 febr. 1790.

Wilhelm Jalink verw. rigter   Wilhelm Hulsken   Pro vero extractu

Bekenne ik ondergeschreven of getekende Harmen Binkers nu Vossebelt en sijn huisvrouw Hendrykjen Ooinks dat wij verkopen an Gerrit Krabbenbos en sijn huisvrouw Getruy Meyiers alle mobyle goederen bestaande in een paart en in bysten groot en klein en een kare plog en egde, vedder nog boumans geretschap en niet uitgesondert en nog alle saatgewassen die nu tegenwoordyg op het lant staan, rogge weyte gras nog de rap, de varkens en vedders alle den inboedel des huises geen een synk uitgesondert als Harmen Brinkers sijn kyste die hout hij voor hem en een twee jarig byst die hout hij ook voor hem en sal ook voor hem gevoert worden dat bestaan kan so lange als hij de wuste nie in het huis het hoy brengt so lange sal hem ook het byest gevoert worden. En dat voor eene somma van 400 hondert gulden, segge vier hondert gulden, van twintig stuver het stukke.

Den koper stelt den verkoper tot onderpande het neyie lant, den koper sal den verkoper geven van of ider hondert gulden 10 stuver en het eerste jar intresse sal verscheenen wesen op Jakoby 1791 en soo van jar tot jar. So hebbe wij dese kopsedule ondergetekent in presensie van drie naburen als getuige.

Dit is het Y mark van Harmen Brinkers nu Vossebelt als verkooper

Dit is het X mark van Hendrykje Ooinks als verkoperse

Gerryt Krabbenbos op Voosbelt als koper

Dit is het J mark van Getruy Meyiers als koopese

Tonis Brukenk als getuge

Harmen Loenick als getuige

Jan Hendrik Swiers als getuege

So hebb wij dese koopsedel voortrokken op den 19 juny 1790.

So hebbe ik Jan Berent Lodewegs dit geschreven mede als getuige

Fiat quod petitur Goor den 22 maart 1792 Wilhelm Jalink Verw. Rigter

Memorie voor de gerigtsdienaer van Goor

Om na behoorlijk verkreegen consent ter instantie van Gerrit Krabbenbos zig te vervoegen bij Harmen Brinkers en denzelven minnelijk dog tevens ook gerigtelijk te insinueeren en te kennen te geeven dat insinuant van ter zijden dog geheel en al onwaarschijnlijk heeft vernoomen dat geinsinueerde ter betaalinge van weinige schulden, penningen zoude benoodigd zijn in welken onvermoedelijken gevalle insinuant te raade geworden is de geheele obligatie groot f 150 of een gedeelte van dezelve waarvan de verschijndag op den 1 november is invallende, aan geinsinueerde te prasenteeren om te restitueeren tot voldoening of in mindering dier obligatie ten einde geinsinueerde die zijne weinige schulden daarmede kan voldoen, zo hij daartoe onvermoedelijk geen gereede penningen mogte voorhanden hebben.

Verwagende insinuant in cas van acceptatie van dit aanbod aan zijde van geinsinueerde twee maanden voor de vervulling van hetzelfde aanbod, deszelvs declaratoir en goedvinden dien aangaande opdat insinuant zig daarmede tegens die tijd kan in staat stellen. Bij declinatie van dit aanbod en presentatie zal men het daarvoor moeten houden zo als ook meer dan waarschijnlijk is dat geinsinueerde ter betaaling zijner weinige schulden gereede penningen genoeg voorhanden heeft.

Wordende hiervan versogt exploit overgaave van een dubbeld en op het origineel relaas daarvan in forma om te kunnen strekken naar behooren.

J.A. ter Horst dr.

Relatier ik ondergeschreven dat ik op den 24 maart 1792 het dubbel deses an Harmen Brinkers ingeschreven hebbe.

Actum Goor den 24 maart 1792.

Mannes van de Sagekuile   scholte

Exhibitum in indicio Goor den 7 july 1792. Wilhelm Jalink Verw. Rigter

Memorie voor den scholte van Markulo

Om met voorkennisse en jurinisse van de heer verwalter richter van Kedingen ter instantie van Harmen Brinkers pro se en als erfgenaam van sijn overleden vrouw Hendrikjen Oings tegens aanstaande regdag ter

gewoner recht uir en plaats te citeren Gerrit Krabbenbos om desersijds aangelegte pandinge in dato den 3 maart 1792 te zien justificeren met inthimatie dat naar sig in termino van de huwelix voorwaarde tussen de quiteerde en sijn vrouw den 20 febr. 1790 opgericht, alsmede van de annexe stukken, voorts van een insinuatie door de quiteerde van den citant den 22 maart 1792 geexploiteert gedenkt te bedienen, sijnde het eerste en laastgenoemde instrument sub A en E in handen van parthij, agtende het dus onnodig daarvan copieen te doen insinueren, weshalven men bij deesen doet insinueren copien van een acte van denuntiatio oft opsage van dien bij pandinge gevorderde somma, als mede van twee rekeningen sub B, C en D met inthimatie dat men deese zaak met cuo geciteerde in sittenden gerigte zal voldingen.

Verzoeke hiervan exploit met overgave van een dubbelt onder beding van relaas en eysch van costen.

J.H. Jalink dr.

Voorts word de geciteerde gerequereert de hier in gemelde huwelix voorwaarde mede in judicio te vertonen ten einde den citant dezelve tegens de ontfangen copie kan examineeren.

J.H. Jalink dr.

De hierin gemelde citatie hebbe met voorkennis van de heer verw. richter aan Gerrit Krabbenbos gedaan en de doctoren hier in gemeld B, C en D met een dubbelt van deese memorie aan gemelde Gerrit Krabbenbos overgegeven.

Goor den 6 july 1792.

M. van de Sagekuile onderrigter

Copia

Op heden dato ondergeschreeven is er ten overstaan van weersijds vrinden en ouders voor veele nog in leeven zijn en genoegsaame getuigen een cristelijk en wettig heuwelijk beraamd en gesloten tussen de eersaamen jongman Gerrit Krabbenbos als bruidegom wettige zoon van Harmen Krabbenbos ter eener, en de eersaame jonge dogter Geertruy Mejers als bruit ter ander zijde.

Zoo belooven bruidegom en bruid na het cristelijk gebruik en kerkelijke ordonnantie zig in den heuwelijken staad te laten begeven en proclameren op conditie als volgt.

Eerstelijk zoo neemt Gerrit Krabbenbos als bruidegom en als koper en eigenaar van het plaatsjen de Vossebelt genaad deese zijn geliefde bruid bij zig op het plaatsjen Vossebelt en met haar neffens hem in alle zijn goederen, actien en crediten, niets uitgesonderd met die expresse condictien dat de jonge lieden bruidegom en bruid voornoemd zullen moeten neemen tot beswaar van het plaatsjen den Vossebelt genaamd een somma van duizend gulden, zegge f 1000, die de oude lieden met naamen Harmen Brinkers en desselfs huisvrouw Hendrikjen Oongs zullen hebben te pretendeeren de jaarige intresse, zijnde dertig gulden jarelijks, dog zo de oude lieden met de jaarelijkse intresse niet konden zig van mintyneren zullende se kragt hebben om de somma te kunnen aantasten, dog in het huis moeten verteeren den Vossebelt genaamd en in eeten en drinken, linnen en wullen na huises vermogen onderhouden worden en dan nog daar en boven zullen de jonge lieden moeten uitkeeren aan Hendrik Vossebelt en Janna Dikkers zoo en als hem bij maagscheidinge en ackoort is toegelegd.

Twedens brengt de bruidegom mede aan zijn bruit tot een steur des heuwelijks een somma van vijfhonderd en vijftig gulden, zegge f 550 en een koey, kiste en zijn toebehoor.

Derdens desgelijks brengt de bruit mede tot een steur des heuwelijk aan haaren bruidegom een somma van vijfhonderd gulden, zeg f 500.

Vierden zoo treden bruidegom en bruid in gemeenschap van goederen, biddende en afwagtende den zegen van God, edog zo het onverhopelijk mogte komen te gebeuren dat een van de voorschreven eheluiden kwam te sterven zonder lijfserven zal alle haare nalatenschap aan de langstleevende verblijven zonder eenig uitkeer van weerszijde vrienden met alle hetgeene haar aansterven en erven kan.

Zoo is deese houwelijks voorwaarde geteekend zonder arg ofte list.

Actum Markele den 20 february 1790.

Gerrit Krabbenbos als bruidegom

Dit is het X mark van Geertruy Mejers als bruit

Dit is het Y mark van Harmen Brinkers

Dit is het X mark van Hendrikjen Oongs

Dit is het Y mark van Janna Krabbenbos als moeder van de bruidegom
Derk Krabbenbos, Gerrit Lukes, Hendrik Lammertin, Gerrit Jan Meyer, Cristoffer H. Meyer, Toonis
Brokecken als getuige
Dit is het Y mark van Berend Wissink als getuige
Zulks getuige ik J. Kistemaker
Pro vera copa. J.A.J. Sloet Rigter

Pro memoria

Den onderrigter van Markel word ten versoeke en ter instantie van Harmen Brinkers zo voor zig zelfs en als erfgenaam van zijn wijlen vrouw Hendrikjen Oings gerequireerd aan Gerrit Krabbenbos en Getruy Meyers ehelieden te denuncieren dat de nunciant zo tot afbetaling van doodschulden als andere noodwendigheden benodigd is een somma van vijftig guldens en derhalven aan gemelde Gerrit Krabbenbos en vrouw doet aankondigen om voor of op den eerstkomende verschijnsdag zijnde den 20 febr. 1792 aan denunciant af te leggen gelijke summa van vijftig guldens in minderinge op zodaene capitaal van duizend guldens als gedenuncieerdens bij huwelijks voorwaarde van den 20 febr. 1790 aan denunciant en wijlen vrouw zijn verschuldig geworden.

Zullende gemelde onderrigter ter voornoemde instantie van zijn gedaene exploit hier onder hebben te relateren ten effecte als regtens.

Goor den 27 july 1791. Wilhelm Jalink Verw. Rigter

Beken ik ondergeschreven dat ik dit bovenstaande an Garrit Krabboes op den 27 july 1791 voorgeleesen hebbe.

Mannes van de Sagekuile onderrigter

Harmen Brinkers op Vossebelt debet aan Jan Kistemaker wegens geleverde ware.

1790 den 15 jannur

een uitgewerkte stave gemaakt met een koperen henge f 0-18

aan een ploeg verdient f 0-4

den 17 april

een nije agterploeg gemaakt f 1-8

den 16 september

voor Hendrikjen Vossebelt een doodkiste gemaakt f 5

Samen f 7-10

Hermen Vossebelt debet an G.J. van Heek weegen geleevert byer.

1790 den 20 february

geleevert een ton bier tot een maal van sijn nigte Geetruie is f 6

den 16 september

van sijn vrouwe an luebier geleevert voor f 1

den 18 dito

op de begraffenisse hier en an sin huis geleevert 1½ ton bier is f 9

saamen f 16